

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ЮРИДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗІ СПЕЦИФІЧНИМИ УМОВАМИ НАВЧАННЯ

Віталій Іванович СТАРОСТА,

*здобувач Харківського національного
університету внутрішніх справ*
<https://orcid.org/0009-0003-0615-5978>

Юридичне забезпечення закладів вищої освіти - це комплекс правових норм, процедур, механізмів та дій, які реалізуються спеціально уповноваженими структурними підрозділами та спрямовані на створення необхідних умов правового, організаційного, кадрового характеру, тощо, задля ефективного функціонування ЗВО. Така діяльність включає: розробку, впровадження та контроль за дотриманням правових норм, що регулюють роботу закладу, а також забезпечує захист прав та інтересів студентів, викладачів, адміністративного персоналу та інших учасників освітнього процесу. Юридичне забезпечення включає в себе розробку внутрішніх положень, контрактів, правил та процедур, взаємодію з органами державної влади, виконавчими органами, судовими установами та іншими структурами, що мають відношення до діяльності закладу вищої освіти.

Для того, щоб більш змістовно розкрити сутність та зміст юридичного забезпечення закладів вищої освіти необхідно визначитись з її метою, завданнями та функціями. У сучасних філософських джерелах поняття «мета» описує один з аспектів поведінки та свідомої діяльності людини. Воно визначає передбачення результатів діяльності та способи їх досягнення за допомогою відповідних засобів. А відтак, мета служить засобом інтеграції різних дій людини в послідовність або систему.

Ю.Б. Корольов вказує, що при аналізі поняття «мета» у контексті організаційної діяльності, вона може бути описана як кінцевий стан, якого організація прагне досягти в майбутньому (ідеальне уявлення про майбутнє становище організації). Автор наголошує на необхідності дотримання певних вимог при формулюванні організаційних цілей: конкретність та вимірюваність; орієнтація у часі; реалістичність, досяжність, не перевищення можливостей організації; внутрішня логічність, взаємозв'язок та узгодженість; письмове формулювання. Цілі, які відповідають цим вимогам, виступають нормативами, за допомогою яких менеджер може оцінювати ефективність своєї майбутньої практичної діяльності. Кожна організація має багато різноманітних цілей, які утворюють складну структуру. Глобальна мета відображає причину існування організації з погляду суспільства (уявлення про суспільне призначення організації). Місія організації визначає причину існування організації з її власного погляду. Місія деталізує статус організації і надає орієнтири для визначення її завдань [1; 2].

З огляду на зазначене вище, мета – це кінцевий, бажаний результат, якого прагнуть досягти спеціально уповноважені суб'єкти в процесі здійс-

нення юридичного забезпечення закладів вищої освіти. Таким чином, метою юридичного забезпечення закладів вищої освіти – є створення правових та організаційних умов, за яких ЗВО будуть функціонувати на основі дотримання принципів верховенства права, законності, ефективності та стабільності, що в свою чергу є важливим елементом забезпечення та захисту законних прав, свобод та інтересів ЗВО як суб'єктів господарської діяльності та як спеціалізованих установ, що реалізують послуги із надання вищої освіти.

Досягненню вказаної мети має сприяти вирішення конкретних завдань. Як указує В.І. Фелик, поняття «мета» та «завдання» співвідносяться як ціле та часткове та як загальне та конкретне. Зокрема, говорячи про мету певної діяльності, мають на увазі те прагнення, задля якого ця діяльність здійснюється, тобто те, що планується досягти – її передбачуваний результат.

Що ж до завдань діяльності, то це проміжні результати, які досягаються в процесі виконання окремих дій. При цьому всі завдання об'єднує одна мета, яка слугує для них орієнтиром [3, с.98; 4, с.35–36].

Тож, на нашу думку, загальними завданнями юридичного забезпечення діяльності закладів вищої освіти є наступні:

- забезпечення відповідності усіх аспектів діяльності ЗВО вимогам чинного законодавства. Це включає створення умов для дотримання освітніх стандартів, правил прийому, академічної доброчесності, авторських прав, працевлаштування, охорона та захист прав студентів, тощо;

- підготовка, аналіз та рецензування різноманітних нормативних документів, зокрема: установчих актів, навчальних планів, положень про структурні підрозділи, контрактів, тощо. Вони також забезпечують виконання інших юридичних обов'язків, наприклад, документування рішень управління закладу, реєстрацію актів цивільного стану, тощо;

- представлення інтересів закладів вищої освіти в судах та перед іншими органами державної влади (у разі потреби). Вони можуть брати участь у судових процесах, арбітражних справах, трудових спорах, питаннях нерухомості тощо, щоб захистити законні права і інтереси закладу;

- консультування та надання правової підтримки адміністрації, викладачам, студентам та іншим працівникам ЗВО. Вони допомагають роз'яснювати правові норми, розробляти правила та процедури, вирішувати будь-які інші юридичні питання та спори;

- забезпечення та захист прав студентів стосовно отримання якісної освіти, участі у студентському самоврядуванні, соціальну підтримку, недискримінацію тощо;

- моніторинг змін в законодавстві, пов'язані з освітою, та оновлюють внутрішні правила та процедури відповідно. Вони також аналізують вплив нових правових норм на діяльність закладу і розробляють стратегії відповідного реагування.

Список використаних джерел:

1. Королев Ю. Б. Зміст поняття «мета» в управлінні й основні вимоги до правильно сформульованих цілей. Класифікація цілей організації // URL: http://lubbook.org/book_461_glava_8_15.Zm%D1%96stronjattja_%E2%80%9Cmeta%EF%BF%BD%EF%BF%BD.html

2. Гілін Є.О. Адміністративно-правові основи впровадження інноваційних технологій управління в діяльність органів місцевого самоврядування / Дисертація кандидата юридичних наук: 12.00.07; Науково - дослідний інститут публічного права. Київ, 2017. 203 с.

3. Шилов В. В. Цілі та завдання профілактичного напрямку діяльності органів прокуратури. *Наше право*. 2014. № 8. С. 94–99.

4. Фелик В. І. Адміністративно-правове забезпечення профілактичної діяльності Національної поліції в Україні: дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.07. Харків, 2017. 479 с.